Sukeldumistegevus ja keskkonnaohud planeeritaval tuulepargi alal.

LOODE-EESTI RANNIKUMERE TUULEPARK.

Seoses kavandatava Tuulepargi rajamisega Hiiumaa rannikuvetesse on tekkinud hobisukeldujatel mure arheoloogilise kultuuripärandi säilimise ja sukeldumistingimuste säilimise osas. Lisaks kohalikele hobisukeldujatele kelle arv on kasvav külastab Hiiumaa sukeldumiskohti igaastaselt ka suur hulk välismaalasi. Sukeldumisturismi edendamiseks on muinsuskaitseamet koos eraettevõtjatest partneritega alustanud ka Lääenemere Programmi Interreg raames projekti ´´BALTACAR´´.

Projekti eesmärk on loodust ja looduses olevaid tehislikke võimalusi kasutada turismi edendamiseks maaelu piirkondades. Hiiumaa rannikuvetes laevavrakkide paljusus ja Eesti mõistes parim keskmine vee läbipaistvus on põhiargumendid turismi edendamises just nendel aladel. Projekt algas 01.01.2017 ja kestab kuni 01.12.2019. Projekti jooksul paigaldatakse poid olulisematele laevavrakkidele nagu näiteks ´´Akula´´ (asukoht Vinkovi madal), tehakse 3D mudelid laevavrakkidest ja nende kõrvale paigaldatakse veealused infotahvlid ajaloo kohta, arendatakse välja turismipaketid Hiiumaal teenust pakkuvate majutusasustuste ja kõrvalteenuseid osutavate kohalike elanikega. (Toitlustus, transport, ekskursioonid)

Küsimused seoses Tuulepargi rajamisega:

-Kas arendaja on arvestanud lõhkeainet ja mürgiseid aineid sisaldavate esemete võimaliku olemasoluga planeeritaval tuulikute alal. Sonarimõõdistustega ei ole tihtipeale võimalik tuvastada nii väikseid objekte nagu meremiinid või muud lõhkekehad mida esimese ja teise maailmasõja jooksul on nendel aladel kasutatud ja tihti on need kaetud setetega, mis sonarmõõdistusel segavad nende leidmist. Tuulikute vundamendi rajamiseks on vajalikud kaevetööd ja nende jooksul peab arvestama ohuga lõhkekehade detonatasiooniga ja sealt tuleneva keskkonnareostusega mis mõjutaks oluliselt nii kalastiku, mereimetajate kui veelindude elu.

-Kas on uuritud infraheli mõju mereimetejatele kelle püsielupaigad asuvad planeeritavale tuulikute pargile suhteliselt lähedal arvestades et Hallhüljeste toitumisala raadius lesilast ulatub kümmnetesse kilomeetritesse. Juhul kui seda on uuritud, siis palume viidet millist näidet mujalt läänemere aladelt on kasutatud sama tugevusega infraheli mõjust mereimetajatele ja kes on uuringu koostanud.

-Kaevetööde jooksul tekib piirkonnas sete mis oluliselt kahandab vee läbipaistvust ehitusperioodi jooksul ja seega muudab ka sukeldumise võimatuks. Projekti ´´Baltacar´´ eesmärke ei ole võimalik täita sellistes tingimustes ja seega mõjutatud saavad paljud kohalikud elanikud töökohtade ja teenistuse kaotuse läbi. Kas negatiivset mõju kohalike elanike äritegevusele on uuritud antud projekti kontekstis.

Sander Kiviselg
Sukeldumisinstruktor/ endine miinituuker Eesti Mereväes